Psikolojik Sa?laml?k Tutum Beceri Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Psikolojik Sa?laml?k Tutum Beceri Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=29458

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçek Çe?idi: Uyarlama

Kaynak/Referans:

Aktan, T. ve Akar, A. (2020). Psikolojik Sa?laml?k Tutum Beceri Ölçe?inin (PSTBÖ) uyarlamas?: Geçerlilik güvenirlik çal??mas?. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*,*19*(74), 665-679. https://doi.org/10.17755/esosder.574101

Sorumlu Yazar: Atanur Akar

Geçerlik:

Ölçe?in faktör yap?s? aç?l?mlay?c? faktör analizi (AFA) ile incelenmi?tir. Ölçe?in,ara?t?rma örneklemi üzerinde nas?l bir faktör yap?s? gösterece?ini belirlemek amac?yla varimax döndürmesi ile AFA yap?lm??t?r. Bu amaçla önce mevcut verilerin faktör analizine uygun olup olmad???n? belirlemek için Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) ve Barlett Küresellik Testi yap?lm??t?r. Büyüköztürk (2007) verilerin faktör analizine uygunlu?u için KaiserMeyer-Olkin (KMO) katsay?s?n?n .60'dan yüksek ve Testi'nde hesaplanan ki-kare de?erinin istatistiki olarak anlaml? ç?kmas? gerekti?ini ifade etmektedir. Bu çal??mada, KMO
86 ve Barlett Küresellik Testi $\chi 2$ de?eri ise 4040,49 ($p < .000$) olarak bulunmu?tur Hiçbir madde için %5'ten daha fazla kay?p de?er olmad??? için kat?l?mc?lar?n bo? b?rakm?? olduklar? maddelere madde puan ortalamalar? (mean replacement) atanm??t?r. Öz de?eri 1'in üzerinde 10 faktör toplam vayans?n %55'ini aç?klam??t?r. Screeplot ve faktörlerdeki madde da??l?mlar? incelenerek dört faktörlü bir yap?n?n veri setine daha uygun olaca??na karar verilmi?tir. Bu ?ekilde yürütülen faktör analizinde 13. ve 19. maddeler herhangi bir faktörde yüklenmedi?i için, 1., 8., 30. ve 34. maddeler ise yanl?? faktörler alt?nda topland??? madde analizden ç?kar?lm??t?r. Elde edilen 34 maddelik nihai ölçekte dört faktörün toplam varyans?n %36.07'sini aç?klad??? görülmü?tür. Öz de?eri 3.58 olan birinci faktör toplam varyans?n %10.51'ini aç?klam?? ve bu faktör alt?nda ili?kiler (relationships) ve de?erler oryantasyonu (values orientation) ile ilgili maddeler toplanm??t?r. Öz de?eri 3.17 olan ikinci faktör toplam varyans?n %9.31'ini aç?klam?? ve bu faktör alt?nda içgörü (insight) ve yarat?c?l?k (creativity)toplanm??t?r. Öz de?eri 3.05 olan üçüncü faktör toplam varyans?n %8.98' ini aç?klam?? ve bu faktör alt?nda ba??ms?zl?k (independence) ve giri?imcilik (initiative) toplanm??t?r. Öz de?eri 2.47 olan dördüncü faktör toplam varyans?n %7.26'sini aç?klam?? ve bu faktör alt?nda ço?unlukla mizah (humor) alt ölçe?indeki maddeler toplanm?? ancak yarat?c?l?k alt ölçe?inden bir madde ("kendi kendimi e?lendirebilirim") bu faktör alt?nda yer alm??t?r. Birinci örneklem grubu üzerinde yap?lan AFA sonucu ölçe?in dört alt faktörlü yap?da oldu?u ve bu alt faktörlerin toplam varyans?n %36,07'sini aç?klad??? sonucuna ula??lm??t?r

Kriter geçerli?i kapsam?nda PSTBÖ ile PSTBÖ-EF, KPSÖ, EÖDBÖ kullan?lm??t?r.Yap?lan

ARABPSYCHOLOGY.COM

analizler sonucu PSTBÖ ile kriter ölçekleri aras?nda beklenen ?ekilde pozitif korelasyonlar elde edilmi?tir. Ayr?ca alt ölçeklerin kendi aras?daki korelasyonlar?n .33 ile .51 aras?nda de?i?ti?i görülmü?tür.

?kinci çal??ma grubu üzerinde yap?lan aç?mlay?c? faktör analizi sonuçlar?incelendi?inde 34 maddelik ölçe?in dört faktörlü yap?y? korudu?u ve alt faktörlerin toplam varyans?n %45.82'sini aç?klad??? görülmü?tür. Öz de?eri 4.71 olan birinci faktör toplam varyans?n %13.86's?n? aç?klam?? ve bu faktör alt?nda ili?kiler (relationships) ve de?erler oryantasyonu (values orientation) ile ilgili maddeler toplanm??t?r. Öz de?eri 4.22 olan ikinci faktör toplam varyans?n %12.43'ünü aç?klam?? ve bu faktör alt?nda içgörü (insight) ve yarat?c?l?k (creativity) ile ilgili maddeler toplanm??t?r. Öz de?eri 3.52 olan üçüncü faktör toplam varyans?n %10.36's?n? aç?klam?? ve bu faktör alt?nda ba??ms?zl?k (independence) ve giri?imcilik (initiative) toplanm??t?r Öz de?eri 3.12 olan dördüncü faktör toplam varyans?n %9.18'ini aç?klam?? ve bu faktör alt?nda mizah (humor) alt ölçe?indeki maddeler toplanm??, ancak birinci çal??ma grubunda oldu?u gibi yarat?c?l?k alt ölçe?inden bir madde (örn. "kendikendimi e?lendirebilirim") bu faktör alt?nda yer alm??t?r

PSTBÖ'nin DFA sonuçlar? incelendi?inde, $\chi 2$ de?erinin .01 düzeyinde anlaml? oldu?u bulunmu?tur. Uyum indekslerine ili?kin $\chi 2$/sd oran?n?n 1.567 oldu?u ve bu oran?n mükemmel uyum ölçütleri aras?nda oldu?u (Wang ve Wang, 2012) görülmü?tür. GFI'n?n .84, NNFI (TLI) indeksinin .90, CFI'?n .908, IFI'n?n .90, NFI'n?n .78, NNFI (TLI) indeksinin .90 oldu?u sonucuna ula??lm??t?r. CFI ve NNFI (TLI) uyum indeksinin kabul edilebilir uyum ölçütleri aras?nda (Baumgarther ve Houmburg) oldu?u sonucuna ula??lm??t?r. Elde edilen RMSEA de?eri incelendi?inde, .048 oldu?u ve bu oran?n mükemmel uyum ölçütleri aras?nda kabul edildi?i, (Browne ve Mels, 1998) standardize edilmi? RMR uyum indeksinin .06 oldu?u ve benzer ?ekilde bu indeksin de mükemmel uyum ölçütleri aras?nda kabul edilebilece?i (Browne ve Mels, 1998) ifade edilmektedir. Sonuç olarak DFA sonucu 34 maddelik modelin yeterli düzeyde uyum gösterdi?i söylenebilir

Güvenirlik:

Ölçe?in Cronbach alfa iç tutarl?k katsay?s? .91 olarak bulunmu?tur. Ölçe?in alt faktörlerinin iç tutarl?k katsay?lar?; .49 (mizah), .53 (giri?imcilik), .62 (ba??ms?zl?k), .65 (içgörü), .68 (yarat?c?l?k), .68 (de?erler oryantasyonu) ve .71 (ili?kiler) olarak hesaplanm??t?r

4 alt boyut 40 madde
Örnek maddeler:
18. Ba??m? derde sokacak insanlardan uzak dururum.
14. ?htiyaç duydu?umda ailem yan?mdad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

12. Arkada?lar?m bana güvenebileceklerini bilirler.
31. Arkada?l?k ili?kilerimi sürdürme konusunda iyiyimdir.
24. Arkada?lar?m? dikkatli bir ?ekilde seçerim.
35. Arkada? çevremde kendim gibi olabilirim.
28. ?nsanlara yard?mc? olmaya çal???r?m.
32. Beni destekleyecek arkada?lara sahibim.
29. Do?ru oldu?una inand???m ?eyleri savunurum.

Derecelendirme: 6'l? Likert(1= kesinlikle kat?lm?yorum- 6= kesinlikle kat?l?yorum)

?leti?im: info@dratanurakar.com

PDF: psikolojik-saglamlik-tutum-beceri-olcegi-toad.pdf

Link: dergipark.org.tr

ARABPSYCHOLOGY.COM